

Volebný model do Európskeho parlamentu

3 mesiace pred európskymi voľbami konajúcimi sa v júni 2024

Marec 2024

euronews.

#1 Nárast krajnej pravice

Radikálna pravica by dosiahla významný nárast podpory a v Európskom parlamente by po prvýkrát v histórii získala viac ako pätinu poslancov.

Sila nárastu krajnej pravice sa výrazne líši v rámci jednotlivých krajín zapojených do prieskumu, nejde teda o celoeurópsky trend.

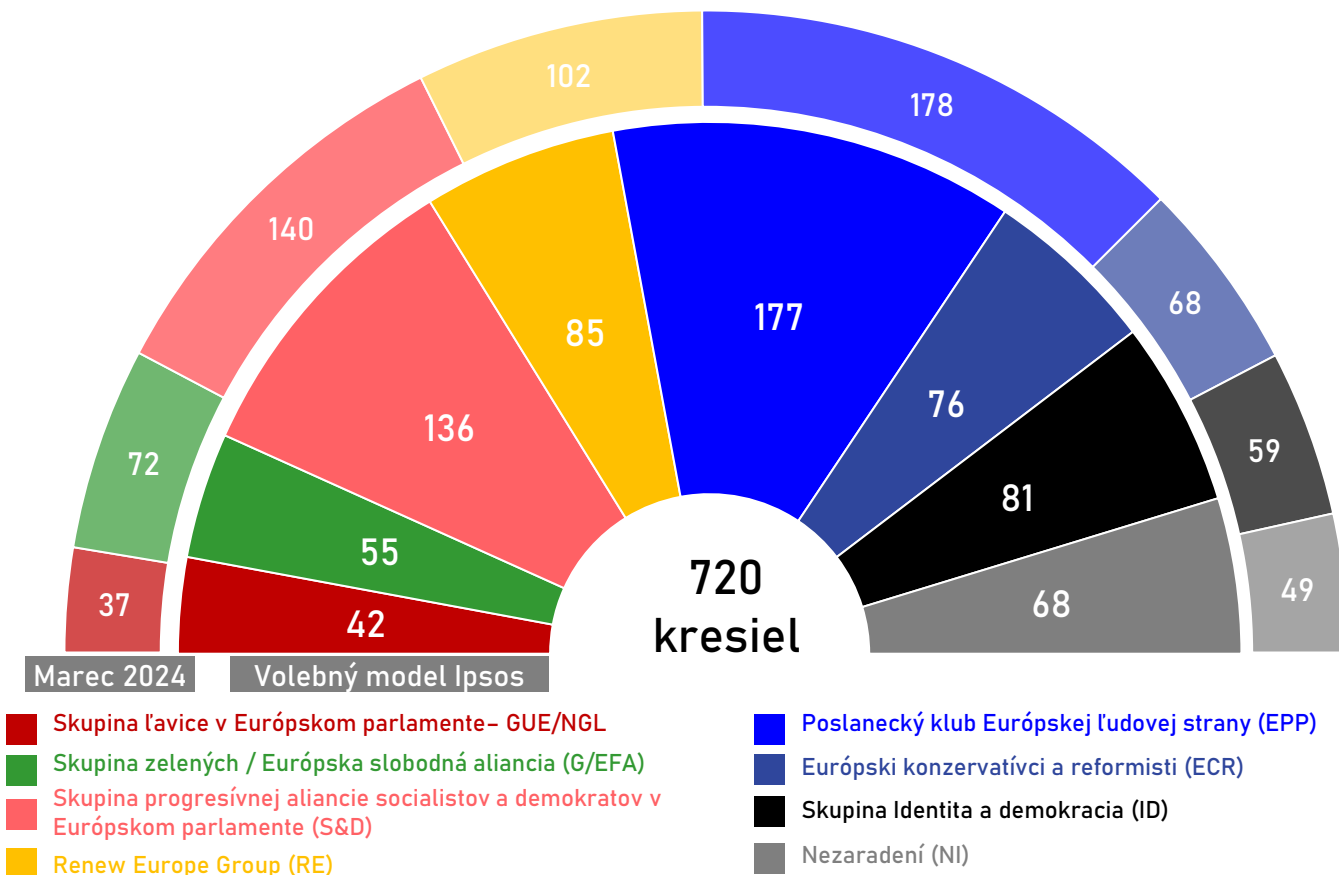
#2 Aké môžu vzniknúť koalície?

Na základe výsledkov volebného modelu by iba koalícia medzi konzervatívami, sociálnymi demokratmi a liberálmi (EPP+S&D+Renew+G/EFA) mohla vytvoriť v EP stabilnú väčšinu s počtom 453 kresiel zo 720.

#3 Situácia sa bude ešte vyvíjať

Aktuálna projekcia získaných kresiel v EP podlieha viacerým neznámym faktorom, napríklad s kým budú spolupracovať poslanci a poslankyne bez príslušnosti k frakciám EP, alebo či príde po voľbách k zmenám v zložení frakcií. Preferencie, následné zloženie EP a možné koalície sa teda ešte môžu do volieb dynamicky vyvíjať.

ZLOŽENIE EP PODĽA MODELU IPSOS

Marec 2024

Volebný model Ipsos

Skupina ľavice v Európskom parlamente- GUE/NGL

Skupina zelených / Európska slobodná aliancia (G/EFA)

Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente (S&D)

Renew Europe Group (RE)

Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (EPP)

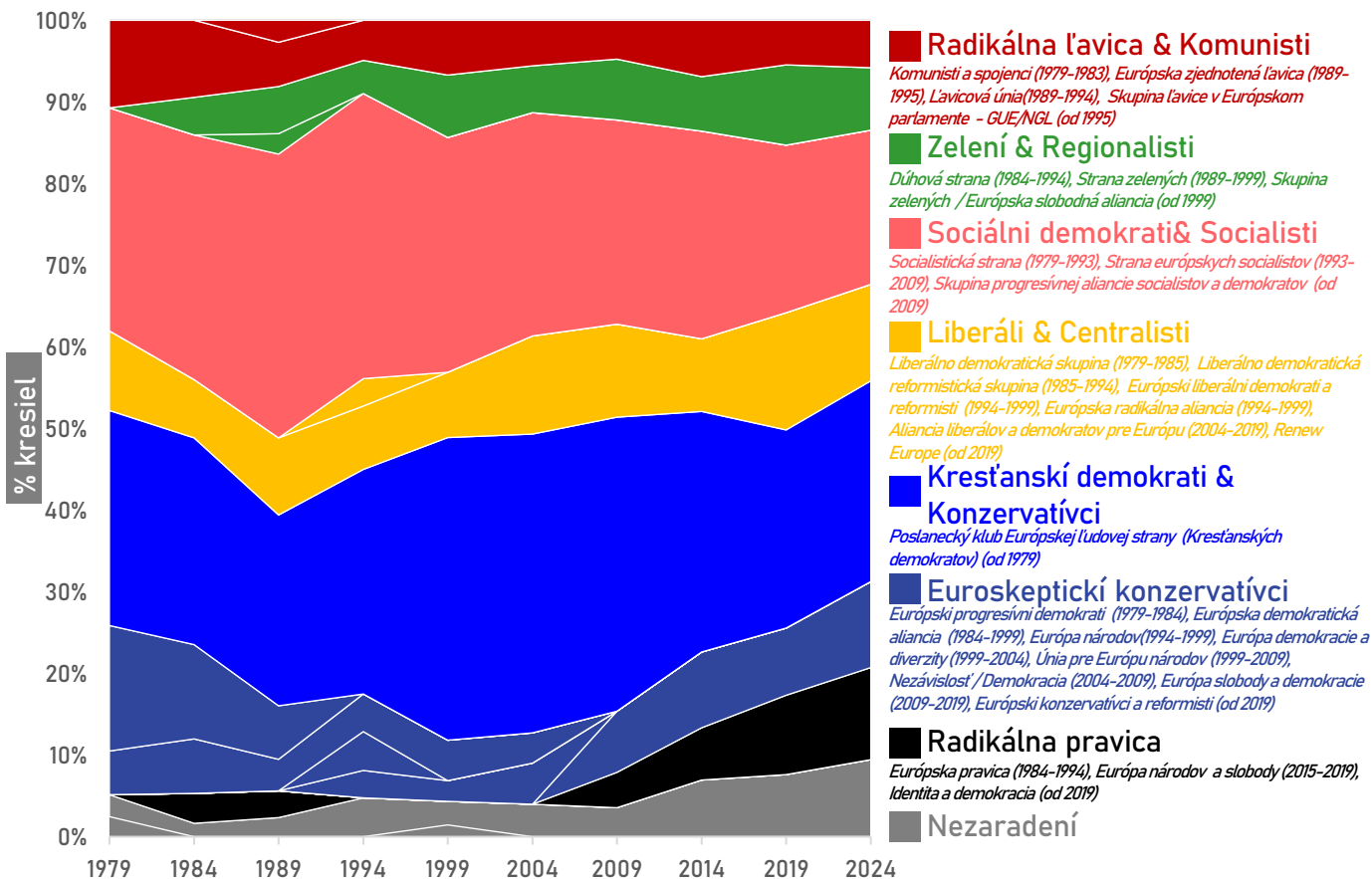
Európski konzervatívci a reformisti (ECR)

Skupina Identita a demokracia (ID)

Nezaradení (NI)

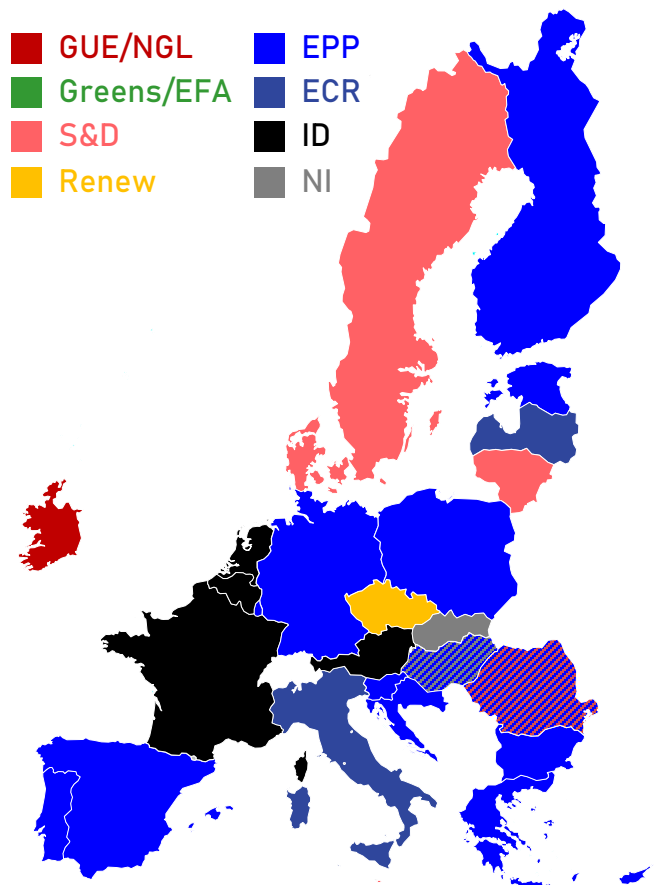
Model Ipsosu naznačuje, že skupina ID by po nadchádzajúcich júnových voľbách pravdepodobne výrazne posilnila svoje zastúpenie: získala by 81 kresiel, čo by ju dostalo takmer na úroveň frakcie Renew Europe, ktorá by získala tretie miesto (85 mandátov, výrazný pokles) a frakcie ECR (76 poslancov, mierny nárast). Spolu so skupinou Renew Europe by zaznamenala významné zníženie počtu mandátov aj frakcia Zelených/EFA (55 poslancov). Ostatné frakcie by si udržiavali svoje pozície (EPP, S&D), alebo by zaznamenali veľmi mierny nárast (GUE/NGL). Hoci volebný model poukazuje na jasný nárast počtu kresiel pre dve radikálne pravicové skupiny (ECR a ID) nejde o celoeurópsku vlnu nárastu radikálnej pravice.

VÝVOJ ZLOŽENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Nárast podpory radikálnej pravice na európskej úrovni je viditeľný v najmä posledné dve dekády. Kým pred 20 rokmi poslanci a poslankyne z euroskeptických pravicových a krajne pravicových skupín obsadili len 8,7 % všetkých kresiel, tento podiel postupne narastal v rokoch 2009 (11,8 %), 2014 (15,7 %), aj 2019 (18 %). Model Ipsosu ukazuje, že tento rok by mohli po prvýkrát tvoriť viac ako pätinu (21,8 %) členov a členiek Európskeho parlamentu. Dvoma hlavnými porazenými frakciami sú z dlhodobého hľadiska EPP a S&D. Prvá spomenutá skupina, ktorá mala v roku 2004 zastúpenie 36,6 %, by aktuálne získala len 24,6 % kresiel. Pokiaľ ide o sociálnych demokratov, ich zastúpenie by za 20 rokov kleslo z 27,3 % na 18,9 % kresiel.

NAJSILNEJŠIA POLITICKÁ STRANA V KRAJINÁCH EÚ

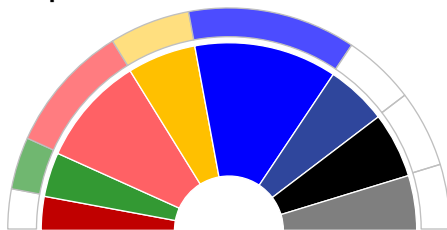

	Vedúca strana	Skupina
Nemecko	Union (CDU-CSU)	EPP
Francúzsko	National Rally (RN)	ID
Taliansko	Brothers of Italia (Fdi)	ECR
Španielsko	People's Party (PP)	EPP
Poľsko	Civic Coalition (KO)	EPP
Rumunsko	National Coalition (CNR)	S&D-EPP
Holandsko	Party for Freedom (PVV)	ID
Belgicko	Vlaams Belang (VB)	ID
Grécko	New Democracy (ND)	EPP
Česká rep.	ANO 2011	Renew
Švédsko	Social Democratic Party (SAP)	S&D
Portugalsko	Social Democratic Party (PSD)	EPP
Maďarsko	Fidesz - KDNP	NI-EPP
Rakúsko	Freedom Party of Austria (FPÖ)	ID
Bulharsko	GERB-SDS	EPP
Dánsko	The Social Democrats (S)	S&D
Fínsko	National Coalition Party (KOK)	EPP
Slovensko	Smer-Sociálna demokracia (Smer-SD)	NI
Írsko	Sinn Féin (SF)	The Left
Chorvátsko	Croatian Democratic Union (HDZ)	EPP
Litva	Social Democratic Party Lithuania (LSDP)	S&D
Slovinsko	Slovenian Democratic Party (SDS)	EPP
Lotyšsko	The National Alliance (NA)	ECR
Estónsko	Fatherland (Isamaa)	EPP
Cyprus	The Democratic Rally (DISY)	EPP
Luxembursko	Christian Social People's Party (CSV)	EPP
Malta	Labour Party (PL)	S&D

Podľa volebného modelu Ipsosu by skupina EPP získala najväčší počet kresiel v Európskom parlamente a zároveň by jej členské strany boli na prvom mieste v najväčšom počte krajín Európskej únie. Išlo by o 12 z 27 krajín, vrátane veľkých krajín ako Nemecko, Španielsko alebo Poľsko. Hoci by frakcia S&D bola v EP druhá najsilnejšia z hľadiska počtu kresiel, dominovala by iba v 4 krajinách, najmä v severnej Európe. Strany frakcie ID by rovnako vyhrali v 4 krajinách, vrátane Francúzska. Ďalšia radikálne pravicová skupina (ECR) by bola na prvom mieste v dvoch krajinách, z toho je jedna Taliansko. Skupiny Renew a Ľavicový blok (GUE/NGL) by boli na prvom mieste iba v jednej krajine a skupina Zelených/EFA by nevyhrala voľby v žiadnej krajine.

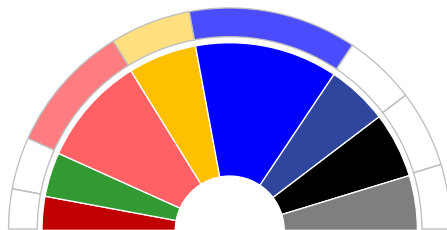
POTENCIÁLNE KOALÍCIE BUDÚCEHO EP

Super veľká koalícia

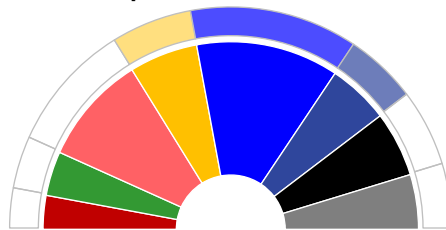
Táto koalícia by mala 453 kresiel zo 720, čo predstavuje väčšinu 62,9 % kresiel.

Veľká koalícia

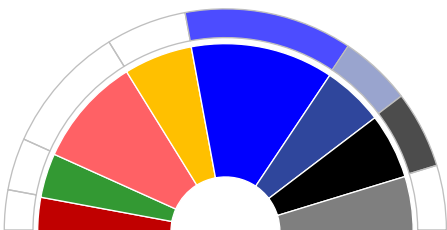
Táto koalícia by mala 398 kresiel zo 720, čo predstavuje väčšinu 55,3 % kresiel.

Stredo-pravá koalícia

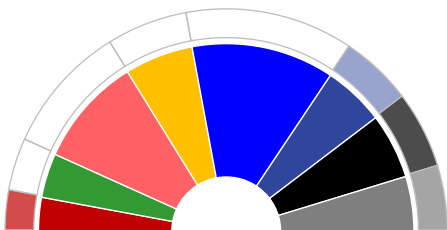
Táto koalícia by mala 338 kresiel zo 720, čo predstavuje menšinu 46,9 % kresiel.

Pravicová koalícia

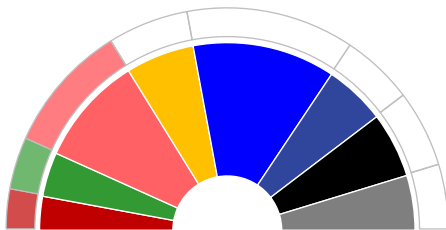
Táto koalícia by mala 334 kresiel zo 720, čo predstavuje menšinu 46,4 % kresiel.

Euro-kritická koalícia

Táto koalícia by mala 267 kresiel zo 720, čo predstavuje menšinu 37,1 % kresiel.

Ľavicová koalícia

Táto koalícia by mala 233 kresiel zo 720, čo predstavuje menšinu 32,4 % kresiel.

Hoci európske inštitúcie nefungujú podľa väčšinovej logiky využívanej v krajinách s parlamentnou demokraciou, na národnej úrovni, je zaujímavé analyzovať, aké typy koalícií medzi frakciami v Európskom parlamente by mohli mať väčšinu.

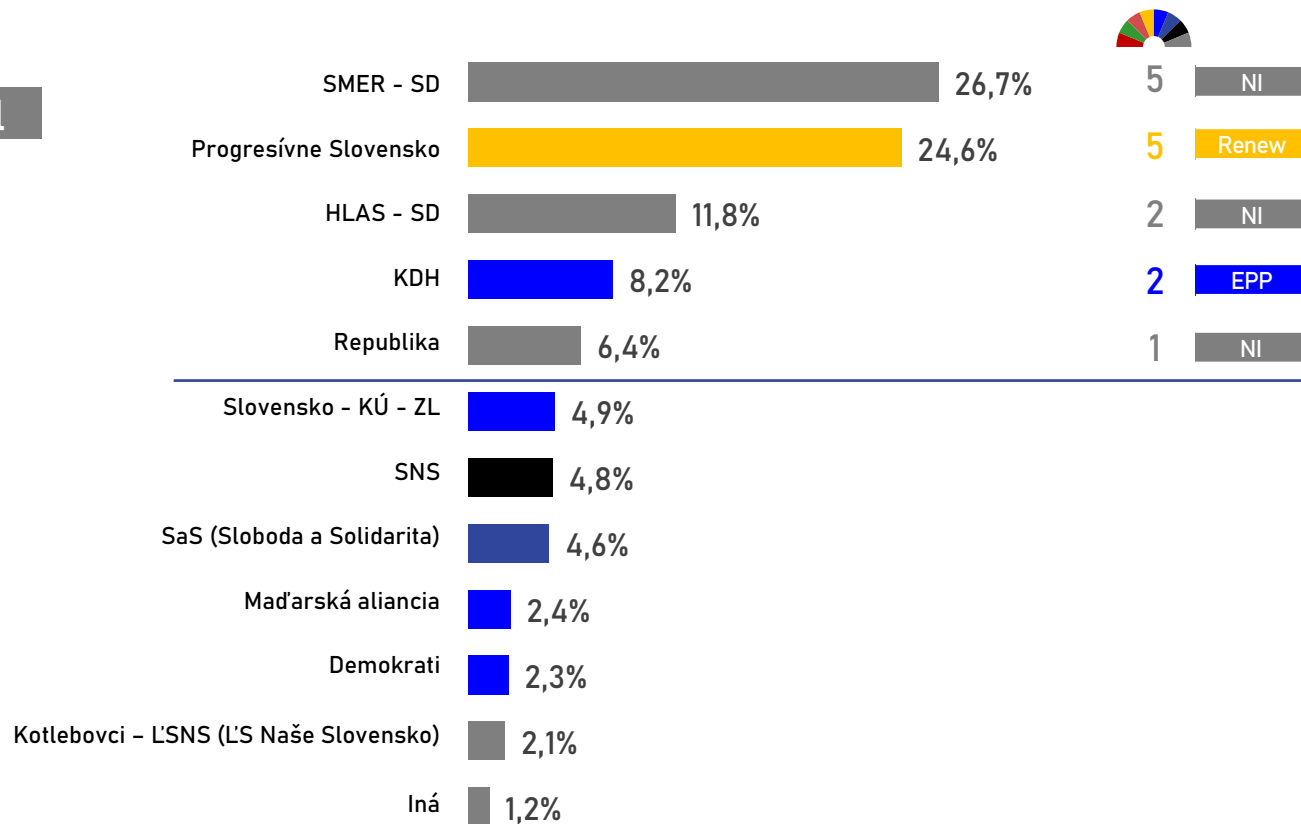
Model Ipsosu ukazuje, že iba koalície zahŕňajúce skupiny EPP, S&D a Renew by mali väčšinu kresiel. Pravicové koalície (EPP, ID, ECR), eurokritické koalície (ID, ECR, NI, GUE/NGL) alebo dokonca ľavicové koalície (S&D, Zelení/EFA, GUE/NGL) by neboli dostatočne veľké na vytvorenie väčšiny.

Frakcie EPP a Renew by na základe výsledkov boli rozhodujúce pri tvorbe väčšín v budúcim parlamente.

VOLEBNÝ MODEL A MODEL PREHĽAD KRESIEL – SLOVENSKO

15 kresiel

METODOLÓGIA

Prieskum Ipsosu bol realizovaný v **18 krajinách EÚ** na **reprezentatívnych vzorkách obyvateľov oprávnených voliť v každej krajine**. Bol doplnený dokumentárnym prieskumom (analýza dostupných dát) pre zostávajúcich 9 krajín Európskej únie.

Krajiny, v ktorých bol prieskum realizovaný, reprezentujú **96 % populácie Európskej únie** a **89 % kresiel v Európskom parlamente** (640 z 720). Celkovo bolo medzi **23. februárom a 5. marcom oslovených 25 916 respondentov** online a telefonickou metódou. Reprezentativita vzoriek bola zabezpečená kvótnymi výbermi.

V tejto štúdii sa pri intervale spoľahlivosti na úrovni **95 %** pohybujú štatistické odchýlky nasledovne :

CELKOVÁ VZORKA (25 916 rozhovorov)

	1%	5%	10%	20%	50%	70%	90%	95%	99%
Horná hranica	1,1%	5,3%	10,4%	20,5%	50,6%	70,6%	90,4%	95,3%	99,1%
Skutočná hodnota	1%	5%	10%	20%	50%	70%	90%	95%	99%
Spodná hranica	0,9%	4,7%	9,6%	19,5%	49,4%	69,4%	89,6%	94,7%	98,9%

NÁRODNÉ VZORKY (minimum 970 rozhovorov)

	1%	5%	10%	20%	50%	70%	90%	95%	99%
Horná hranica	1,6%	6,4%	11,9%	22,5%	53,1%	72,9%	91,9%	96,4%	99,6%
Skutočná hodnota	1%	5%	10%	20%	50%	70%	90%	95%	99%
Spodná hranica	0,4%	3,6%	8,1%	17,5%	46,9%	67,1%	88,1%	93,6%	98,4%

	KRESLÁ V EURÓPSKOM PARLAMENTE	%	POČET ROZHOVOROV	METODOLÓGIA	
Nemecko		96	13%	3000	Online + telefonicky
Francúzsko		81	11%	2000	Online
Taliansko		76	11%	1503	Online + telefonicky
Španielsko		61	8%	2000	Online + telefonicky
Poľsko		53	7%	1000	Telefonicky
Rumunsko		33	5%	970	Telefonicky
Holandsko		31	4%	1896	Online
Belgicko		22	3%	1500	Online
Česká republika		21	3%	1517	Online
Grécko		21	3%	1000	Online
Maďarsko		21	3%	1025	Online
Portugalsko		21	3%	2000	Online
Švédsko		21	3%	1003	Online
Rakúsko		20	3%	1000	Online
Bulharsko		17	2%	1000	Online
Dánsko		15	2%	1000	Online
Fínsko		15	2%	1000	Online
Slovensko		15	2%	1502	Online

Výsledky sú reprezentatívne pre populáciu EÚ v týchto 18 krajinách.

Kontakty

JAKUB HANKOVSKÝ

Managing Director

jakub.hankovsky@ipsos.com

+421 910 875 012

ROMAN PUDMARČÍK

Account Director

roman.pudmarcik@ipsos.com

+421 903 740 786

